

**«Тіні забутих предків»
(діалоги)**

**р. С.Параджанов
к/с ім. Довженка, 1964 р.**

НДП	Цей фільм – поетична драма про велике кохання Івана й Марічки. Фільм вводить нас у світ народних переказів, звичаїв і побуту старих Карпат. Кіностудія імені Олександра Довженка, 1964 Сторічному ювілею М. Коцюбинського присвячуємо
Іванко:	Олексо!
	Олексо, чуєш! Братчику, ходи їсти.
Олекса:	Тікай, Іване! Тікай.
Іванко:	Оле... Олексо! Пустити, пустити! Братчику, пустити! Пустити! Пустити, братчику! Пустити!
НДП	ТІНІ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ Михайло Коцюбинський Карпати – забута Богом і людьми земля гуцульська...
Палійчучка:	Синочку мій, Олексику. Синочку мій любий. Я сплю і виджу твої муки. Боже мій милосердний, сохрани мені хоч останню мою дитину, мого Іванка... Боже!
Пісня лірника:	«Ой кувала ми зозулька, Та й буде кувати. Та я хочу про давнину Правду і сказати. Були люди-великани, По милі ступали, Мало-мало та й до неба Руков не сягали...»
Старенька:	Коники! Коники! Коники! Гей, мої коники! Коники! Коники! Коники!
Юродиві:	Шляк тебе трафив! Шляк тебе трафив!
Юродивий:	Бе-е-е! Чуєш, хлопчику? Бе-е-е! Нема овечки! Нема овечки! Бе-е-е!
Палійчучка:	Іванку! Іванку, ходи сюди! Ходи сюди, дитинко! Ходи! Не треба дивитися, то скажений. Не треба дивитися... іди сюди... Слава Ісу!
Гутенючка:	Слава Ісу!
Сторож:	Навіки Богу!
Іванко:	Тату, то шезник?
Палійчук:	Іванчику, в церкві немає шезника, немає сатани. Сатана є серед людей... он... он, бачиш? Він Богу гроші віддає, а у бідної людини душу виймає.
Гутенючка:	Ви, старці! Ви під церквою мали би сидіти, а не в церкву йти. Най стане весь твій рід! Пустити!
Гутенюк:	Ну, нічого! Хай він вийде.
Палійчучка:	Не треба... Прошу тебе! Заклинаю тебе, Петрику, не треба! Це ж святе місце! Петрику!
Палійчук:	Пустити!
Палійчучка:	Петрику, прошу тебе... Люди добрі, допоможіть! Боже мій...
Гутенючка:	У-ух, шляк би їх трафив! Онуфрїю, відплати!
Гутенюк:	Уб'ю!
Гутенючка:	Відплати їм!
Гутенюк:	Уб'ю його, мерзоту!
Гутенючка:	Вони образили нашу родину, Онуфрїю, скоріше!
Гутенюк:	Та відчепись від мене, сам знаю, що робити!
Гутенючка:	Скоріше, скоріше, Онуфрїю! Відплати! Відплати їм! Шляк би їх трафив!
Гутенюк:	Це комуністи! Жебраки!
Палійчучка:	Петрику, не треба, Петрику!
Палійчук:	Любо!
Палійчучка:	Вони лихі люди! Петрику, облиш їх...
Палійчук:	Це треба зробити!
Палійчучка:	...погані люди!
Палійчук:	Треба!
Палійчучка:	Петрику, заклинаю тебе, прошу тебе, Петрику!
Палійчук:	Сатана... Сатана, за що образив нашу честь?
Палійчучка:	Ти гадюка! Гадюка! Гадино!
Палійчук:	Сатана! Пустити мене, пустити!
Палійчучка:	Петрику, прошу тебе, заклинаю тебе сином нашим, дитиною, Іваном! А-а-а!
Марічка:	Мамо!
Гутенючка:	Марічко!
Марічка:	Мамо!
Гутенючка:	Де ти? Та скоріше...
Гутенюк:	Забирай... Забирай мерщій дочку, і до воза!
Гутенючка:	Марічко!
Марічка:	Мамо!
Гутенючка:	Донечко моя, де ти?
Марічка:	Мамо!
Гутенючка:	Марічко!
Марічка:	Нічо... В мене є другі... Май ліпші. Неня купила мені нову запуску, постолі і мережані капцури. Я си обую файно та й буду дівка.

Іванко:	А я вмю грати в денцівку.
Марічка:	А чьо ти б'єшся?
Іванко:	А чого коло нашого воза стояла?
Марічка:	А чьо твій батько б'ється?
Іванко:	А не мій перший почав.
Марічка:	Твій.
Голоси:	Ой, братчику мій дорогий, на кого ти нас лишив? На кого ти свого Іванка лишив, братчику мій дорогий! На кого ти тільки діточки залишив, братчику мій дорогий! Як тебе ворог зі світу зігнав... Братчику мій дорогий, на кого ти свою донечку лишив. Ой, братчику мій дорогий, як ти нас всіх засмутив...
Палійчучка:	Боже! Петрику мій дорогий, на кого ти мене лишив? Будь прокляті Гутенюки! Пошли на них, Боже, чуму, а на худібку загибель. Петрику мій дорогий, на кого ти лишив нашого маленького Іванка...
Іванко:	Стій, не бійся! Як тя звати?
Марічка:	А тебе звуть Іванко.
Іванко:	Звідки знаєш?
Марічка:	А я кутаю ягнят.
Іванко:	А я кутаю Жовтаню і Голубаню.
Марічка:	Химка в нас муку вкрала.
Іванко:	Яка?
Марічка:	Та, що відьма.
Палійчучка:	...Петрику мій дорогий, на кого ти мене лишив... Будь прокляті Гутенюки! Боже, пошли на них чуму, а на худібку загибель. Петрику мій дорогий, на кого ти лишив мене і нашого маленького Іванка...
НДП	...Але в Івановій пам'яті смерть батька жила не так довго, як зустріч з дівчинкою... Іванко тай Марічка
Марічка співає:	<i>«Ой прибігла з полонинки білая овечка, Люблю тебе, файна любко, та й твої словечка. А як будуть вівчарики білі вівці пасти, Будуть мої співаночки за кресані класти. Ой кувала ми зозулька та й коло потічка, А хто ісклав співаночку? Йванова Марічка.» «З високої полонини вітер повіває... Там Марічка Іванкові вівці завертає. Співаночки мої милі, де я вас подіну? Чи може вас, співаночки, горами посію...»</i>
Марічка:	Іва, чуєш?
Іванко:	А чому б не чути? А чую. То невидима сокира.
Марічка:	Іва, я боюсь...
Іванко:	Хе, боїшся. Бач, коза.
Марічка:	Де? Іва, ти куди?
Іванко:	Де мої кози? Де мої ко...
Марічка:	Іва!
Іванко:	Кум-кума, кум-кума, що варила, що варила, що варила?
Марічка:	Бурак-борщ, бурак-борщ, бурак-борщ! Бураки-ки-ки! Бураки-ки-ки! Бураки-ки-ки! - Кум-кума, кум-кума, кум-кума! - Бурак-борщ, бурак-борщ!
Іванко:	Стій! Звідкіля ти?
Марічка:	З Яворова.
Іванко:	А чия ти?
Марічка:	Гутенюкова.
Іванко:	Будь здорова, Гутенюкова!
Гутенючка:	Марічко!.. Марійко!
Дівчата:	Пресвятая Богородице, спаси нас. Пресвятая Богородице, спаси нас. Пресвятая Богородице, спаси нас.
Піп:	<i>...яко даєшь нам заступление на Страшном Суде, мы Тебя величаем.</i>
Церковний заспів:	Пресвятая Богородице, спаси нас.
Марічка:	Іванку!
Іван:	Що, моя Марічко?
Марічка:	Чи будемо ми в парі?
Іван:	Як Бог дасть.
Марічка:	Велику злість має рідня наша...
Іван:	Нічого, Марічко, скажу мамі і заберу тебе до нас на кичеру.
Марічка:	О мой-мой, Іванку!
Іван:	Не журись, не журись, моя солодашко. Марічко!
Марічка:	А?
Іванко:	А чуєш?

Марічка:	А чую.
Іван:	Ходи до мене!
Марічка:	Що ти, Іванку!
Іван:	Нехай говорять, що хочать, а ти будеш моєю. Чуєш, Марічко? А чуєш?
Марічка:	Іва... не бути нам парюю.
Іван:	Що ти кажеш, Марічко!
	Марічко!
	Що з тобою, моя солодашко?
Палійчучка:	Най стане пусткою хата Гутенюків, як і моя. Най, як і моя, згине їхня худоба! Іванку! Вони знищили наш рід, а ти...
Іван:	Мамо!
Палійчучка:	Легіню ти мій! Чи думала я, що не будеш ти газдою, а підеш у найми... заробляти на хліб. Синочку!
Іван:	Мамо!
Палійчучка:	На кого ж ти мене залишаєш?
Іван:	Тримайтеся, мамо!
Палійчучка:	Най буде так... Най...
Іван:	Благословіть в дорогу.
Палійчучка:	Щасти... Щасти тобі Боже! Господи, сохрани і заступи сина мого Івана і пом'яни душі дітей моїх: Михайла, Данила, Анни, Василя, Миколи, Олекси.
	Отче наш! Іже еси на небесіх, да святитись ім'я Твоє, да буде воля Твоя. Хліб наш насущний даждь нам днесь...
Іван:	Слава Ісу!
1-а жінка:	Навіки слава Богу!
Іван:	Слава Ісу!
2-а жінка:	Навіки слава Богу!
Жінка:	Щасливо, Іванку!
Іван:	Дякую файно!..
Жінка:	Щасливо тобі, Іванку!
Іван:	Дякую, дякую.
1-а жінка:	А як спала, Марічко?
2-а жінка:	А як спала, Марічко?
Марічка:	Добре. Як ви?
	Іва!
Іван:	Марічко!
Пісня:	<i>«На тім боці при потоці Солома горіла. Прийди, прийди, легінику, Я си розболіла.»</i>
Марічка:	Ідеш, Іванку?
Іван:	Іду, Марічко. Така вже доля. До зими вернусь. А ти чекай.
Пісня:	<i>«На що еси розболіла, Ци на головоньку? Прийди, прийди, легінику, Хоч на годиноньку.»</i>
Марічка:	Іванку, а вночі я буду дивитись на зірку, що над полониною. І ти дивись теж. Добре?
Іван:	Добре, Марічко! Будем дивитись обоє.
Пісня:	<i>«Ой добраніч, файна любко, Добраніч до рані. Бо я іду в полонинку По овечий наміт.» «А я піду в полонинку У ту стару стаю, А як літо літувати, Лиш собі гадаю.»</i>
Марічка:	Іва-а-а!
Пісня:	<i>«А як літо літувати, Свої вівці пасти? Ой, без тебе, Марієчко, Прийдеть си пропасти.»</i>
Іван:	Марічко-о-о!
Химка:	Слава Ісу Христу! А чия ти, дівчинко? Гутенюкова? Ой, яка ти файна, Марічко. Ой, яка пишная, Марічко! Марічко, Марічко! А їж же ти, дочко. А що в тебе тут киває, га?
НДП:	Полонина
Ватаг:	Пригонять нам худібку... Аби Господь Біг допоміг восени віддати її людям. А чий будеш, легіню?
Іван:	Петра Палійчука. З Криворівні. Пришов до вас проситись в найми. Може, приймете? Буду робити, що скажете.

Пастухи:	Дякую Тобі, що Ти з милосердя Свого не прогнівав на мене... підняв мене, щоб згадувати Тебе зранку. Во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амен.
Батаг:	«Чому ти ся бай не жениш, високий Вескиде?» - питає вітер Чорну гору. А Чорна гора відповідає: «Бо зелена полонина за мене не піде». І стоять вони отак обоє одвік віку, милуються красою. А поженитися не можуть. Тільки вітер їм співаночки носить.
	Не знаю.
Іван:	Чому ти ся бай не жениш, високий Вескиде?
Пастух:	Еге-ге-ей! Рист! А ну, егей! Рист! Птруа... гей, аря-а! Я тебе зараз!.. Еге-е-ей! Рист! Птруа! Рист! Еге-гей! Птруа! Гей, аря! Я тебе зараз!.. Еге-ге-ей!
Батаг:	Ого-го-го-го!
Іван:	Чуєте?
Марічка:	Іва!
Голоси людей:	- ...казали, восени має бути... напевно, з Іванком.. - Туман... вночі не вернулась.. - А Іван? - Там і досі. - Та де ж? Не знає.. - ...викинуло її аж на.. - Гутенючка... наче... наче волосся з голови.. - Таке говорять, що... Кажуть.. - ...стара плаче.. - Він не знає..
Іван:	Слава Ісу!
Голоси людей:	- Яка ти гарна! - Шляк би тебе трафив, як ти.. - Вас би трафив! - Ні, яка гарна!.. - І Брендя прийшла! Мархва прийшла!
Іван:	Мико, що це?
Голоси людей:	- ...викинуло на берег. Там на березі кажуть, що.. - Хто сказав? Хто сказав?
Іван:	Мико, хоч ти скажи правду.
Голоси людей:	Не видно там, може...
Іван:	Що там, внизу?
Голоси людей:	Зараз прийде...
Іван:	Мико!
Голос:	Марічко! Марічко! Як ти... Яка ти така си молоденька утопила.
Гутенючка:	Дитинко моя! Онуфрію, шукай нашу донечку. Онуфрію.. Марічко! Марічко!
Гутенюк:	Зажди там... Зачекай, Параско!
Голоси:	- Ой, Марічко! Ой, Марічко! Яка ти молоденька була... Ой, Марічко!.. Як ти утопилась...
	- Ой, дитинко любя, яка в тебе погана смерть... Яку ти погану смерточку знайшла... Ой, дитинко любя, яка в тебе погана смерть.. - Ой, дитинко дорога, ек ти пішла з цього світу марно.. - Ой, дитинко дорога, ой, дитинко любя... Ой, дитинко молоденька, як би тобі іще жити, а ти вже з цього світу пішла... Яку ти смерточку погану знайшла.. - Ой, дитинко дорога, дитинко, даремно пішла з цього світу.. - Ой, дитинко любя, дитинко дорога...
НДП	..Люди гадали, що він загинув з великої туги, а дівчата склали співанки про їхне кохання.. Самотність
Голоси:	- Миколо! Дмитре! Пішли! - Приходи до мене на Криве поле, я одружуватись буду.
Голос Івана:	Файно дякую. Як буде час, то обов'язково прийду.
Голоси:	- Дмитре, приходь до мене на Свят-вечір. - Ну, то ходімо, хлопці!
Іван:	Щасливої дороги вам, газди! Щасливо!
Голос:	Іване, не загаси вогонь. Він сам повинен згаснути.
Іван:	Знаю самий! Дякую!
Перший жіночий голос:	А як дужі, Євдо?
Другий:	Добре, як ви, Марічко?
Перший:	Євдочко, а ви чули, яке у Палійчука там, що сталося?
Другий:	А що там?
Перший:	А ви виділи Іванка, отам під стіною стоїть.
Другий:	Хіба то Іванко?
Перший:	Іванко!
Другий:	І, Господи!

Перший: Другий:	- Який файний легінь був, а зараз такий нещасливий, зарослий, обірваний... - І, Господи! - ...отак нечисте, таке, як дід о старий. - І, Господи!
Перший:	Дивіться, яка там господарка була. Хата валиться. Чисто валиться. Усьо вимерло. Дедьо на храму вбили, нікого він уже не має тепер із рідних.
Другий:	Я чула, що коли продавав худобу, начебто лиш одна вівця відбилась...
Перший:	Так, так... та й то приїхав якийсь багач із Буковини, та й ту овечку... продає і тоту овечку...
Голоси:	- ...ото то... - А ти прохоть, бо Іванко бійний, отой Юда, той, що дивиться... - Ото Іванко? - Іванко, отой, є бійний... - Та то не похоже на людину, і, Господи... - Такий легінь був з нього, а тепер... - І, Боже мій... - ...обірваний, нещасливий... - І, Господи... - ...кого він тепер заквитує... вже п'ять літ все риється...
Перший чоловічий голос:	Як ви дужі, батьку?
Другий:	Добре. Як ви, Дмитрику? Як ти гостив? Відки ти ідеш?
Перший:	Іду з Кутів. Я пішов до цього вірмена-купця. Продав йому видру тай куницю, купив собі перцю та ішов уже звідти додому. І ви знаєте, отут на жидівським кладбищі я бачив Івана Палійчука. Знаєте?
Другий:	Знаю.
Перший:	Він там яму якусь копав. І шолуді так, аж страшно було дивиться, що з ним трапилось, я не знаю.
Другий:	Ти знаєш, синку Дмитрику, що я тебе буду просити: аби це ніхто в світі не знав, бо це встидно - це його любов до цього довела.
Голос літньої жінки:	Боже, весна си зачинає. Сонечко так файно гріє. Леди пливають по ріці. А де ж то й наш Іванко? Хто йому сорочку випере? Хто йому їсти зварить? Хто його до людей приверне? Ой, Боже! Хата порожньо стоїть. Прийшов би, ми би йому всьо помогли. Ой, Боже, до чого його та любов довела!
Жіночий голос:	В мене стара хата завалилась, і я продала корову, наймила Івана Палійчука, сироту, аби мені побудував хату нову... Іван у мене робить та й робить цілий місяць. Тай думає, бідний. Тай не знаю, чого думає. Я усе питаю, та сказати не хоче. Я принесла Івану від вечору їсти, Іван їсти не хоче. Але сів та у дримбу йграє та й думає.
Перший жіночий голос:	Ти куда ходила, Марічко?
Другий:	В Краснорізу до попа.
Перший:	А чого?
Другий:	Носила кавалок солонини, кавалку гусянки, аби запечатав гріб моему синові Дмитрикові. Тай виділа там Івана.
Перший:	Котрого?
Другий:	Палійчука.
Перший:	Е-ей!
Другий:	Красив вантус і робив хрест. Я не знаю. Така я незадоволена, що я пішла. Така студінь була. Я була в кожусі і в сердаку і то змерзла. А він, бідний, такий обірваний був...
Перший:	І тут така була студінь, і в Жеб'ем, і в Криворівні. Та й цього року, люди вчені говорять, що така буде студінь, що всьо померзне.
Колядка:	«Добрий вечір тобі, Пане господарю. Радуйся! Ой, радуйся, земле, Син Божий народився. Застеляйте столи Та все скатертями. Радуйся! Ой, радуйся, земле, Син Божий народився. Та й кладіть колачі З ярої пшениці. Радуйся! Ой, радуйся, земле, Син Божий народився.»
Перший жіночий голос:	А як дужі, кумочко?
Другий:	Добре, як ви, кумочко?
Перший:	Е-е, а ти де була на свята?

Другий:	Ой, напувалась із хлопцями!
Перший:	З нашими чи з мадярськими?
Другий:	Та де, з мадярськими!
Перший:	Ти знаєш, як на Святий вечір мадяри кіньми приїхали, як вже напилися та...
Другий:	Ой, пили, та гуляли, та колядували з хлопцями!
Перший:	А ти виділа того Івана, що стояв коло каплиці?
Другий:	І, та де, не бачила, кумочко!
Перший:	А правда, файний?
Другий:	І, як то вам вдалось?
Перший:	Я дала йому кухоль горілки, дала свічку в руку, дала яблучком закусити. Він такий радий.
Другий:	Напоїла Івана, що Іван на молодичь вішався, як коза на вербу.
	- А я думаю, а що з ним - щось у голову прилипло, я не знаю. - Е-е, він файний хлопець... - Е, та був такий брудний, такий обірваний, та де, ходити на свята між люди пишався, і-і, позорив нас усіх, ми такі файні хлопці, пили, напувались, стріляли в пістолети...
Весільна пісня:	«Ой, за гіллям місяченько, За гіллям, Ой ти собі молоденька, Засілля. Ой, сідлали сиві коні, Сідлали, І до шлюбу дівчиноньку Збирали.»
	«Ой, за гіллям місяченько, За гіллям, Ой ти собі молоденька, Засілля. Ой, сідлали сиві коні, Сідлали, І до шлюбу дівчиноньку Збирали. Ой, клони си, молоденька, Низенько, Бо вже твоя гірка доля Близенько. Ой, зацвіла яблунонька Біленько, Заплакала молоденька Гіренько.»
	...Іван жениться... Треба ж було газдувати...
	Іван тай Палагна
Перша жінка:	Водичка, Іванку, правда, що тепла. Е-е-е, коби твоя мамка жила, то би краще тебе вимила, як ми. Ти скоро до Палагни підеш, у старости, будеш мати свою жінку.
Друга жінка:	- Натє рушничок та файно повитираймо Іванка, бо Іванко вже си збирає в дорогу... - Піде в старости... - ...підє до Палагночки. Мийте файно Іванка.
Перша жінка:	О, отак, повитираймо файно його, вдінемо зараз, піде до Палагни. Будуть собі файно жити, до нас у гості прийдуть. Отак!
Пісня:	«Вербовая дощечка, дощечка, Іде по ній Настечка, Настечка. На все поле леліє, леліє, Звідки милий приїде, приїде. Звідки милий приїде, приїде. Що Насточці привезе, привезе. Червоні чоботи, чоботи. Косівської роботи, роботи.»
Дівчинка:	Іде!
Молитва	- ...возлюбившаго меня и отдавшаго Себя, помилуй. - Аллілуя! Аллілуя! Аллілуя! - ...царствуй істини ради і кротості, і правди...

Пісня	«Вербовая дощечка, дощечка, Іде по ній Настечка, Настечка. На все поле леліє, леліє, Звідки милий приїде, приїде. Звідки милий приїде, приїде, Що Насточці привезе, привезе. Червонії чоботи, чоботи. Косівської роботи, роботи. А в Косові зроблені, зроблені, В Криворівні зношені, зношені.»
НДП	Будні
Палагна:	Іва!
НДП	Різдво
Пісня	«Ой добрий вечір до сеї хати! Чи позволите козі скакати? Чи позволите козі скакати? Ой скачи-скачи, козо-небого. Насіяв наш пан пшениці много. Насіяв наш пан пшениці много. Пшениця ланами бита облогами, Нема що зняти, нема що жати, Нема чим козоську зазимувати. Нема чим козоську зазимувати. Ой пішла сама на круту гору, Попасти кізку дві-три годину. Попасти кізку дві-три годину. Ой пішла баба за круті гори, Не знайшла кізки, лиш її роги. Не знайшла кізки, лиш її роги. У однім ріжку пиво варила, Як в другім ріжку гостей садила. Як в другім ріжку гостей садила. Ой їжте, гостоньки, та наливайте, Про нашу козоську не забувайте. Як в другім ріжку гостей садила.»
Палагна	Іва!
Химка:	Іванку, де моя дитина? Палагночко, де моя дитина? В криміналі моя дитина! На титеньку!
	В криміналі моя дитина!
Іван:	Му-у-у! Бе-е-е! Бе-е-е! Бе-е-е! Чорнокнижники, планетники, потопленики, лиха година. Будьте ласкаві, приходіть до мене на ситі страви, на пахучі горілки! Я вас заклинаю, аби ви щезли і ніколи не з'являлись!
Палагна:	Іване, вечеря готова!
Іван та Палагна:	Во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь. Во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.
Іван:	Господи!
	Допусти до вечері...
Палагна:	Допусти до вечері...
Іван:	Душі зниклі безвісти...
Палагна:	Душі зниклі безвісти...
Іван:	Дорогами покалічені...
Палагна:	Дорогами покалічені...
Іван:	Водами потоплені...
Палагна:	Водами пото...
	...потоплені.
Іван:	Водами потоплені.
Колядка:	«Во Віфлеємі нині новина...»
Іван:	«...Пречиста Діва породила сина. В яслах сповитий, поміж бидляти Спочив на сіні Бог необнятий.»
	Палагно, де моя дитина?
	«Вже херувими славу співають...»
	А де моя дитина?
	Де мої кози, де мої кози, де мої кози...
	...де мої кози, де мої кози, де мої кози.
Іван:	Прійшла!..
Палагна	Га? Нема нікого, спи.
НДП	...Так йшло життя... Для праці - будні, для ворожіння - свято...
	Завтра весна

	...Святий Юра пошле їй дітей - і Палагна ворожила...
Палагна:	Господи, святий Юрій, приверни знову до мене Івана. Дай мені щастя, дай мені дітей здорових, хлопчика чи дівчинку. Господи, дай дітей... Ой. Чого витріщився? Не видів?
Мольфар:	Такої, як ти, Палагночко, Біг-ме, ніколи не видів!
Палагна:	Відчепись від мене!
Мольфар:	Ніколи!
Іван:	Де ходиш, газдине? Видиш - шкода.
Химка:	Слава Ісусу Хресту, дорогі господарі. Во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амел. Хе! Ха-ха-ха!
НДП	Мольфар
	...Про нього люди казали, що він як бог. Його боялись, але потребували всі...
Мольфар:	Заклинаю я вас, хмари, громи і громовиці! Я посилаю вас на ліси і води. Тут у вас немає сили! Немає сили! Немає сили!
	Немає сили! Немає сили! Немає сили! Немає! Немає сили!.. Немає!.. Немає...
Палагна:	Гей! Гей! Гей, гей, гей!
Мольфар:	Заклинаю вас, будьте прокляті, згиньте, згиньте! Туди я посилаю вас, де кінського іржання не чути, куди ворона не долетить!
	Згиньте! Згиньте!
Палагна:	Юрочко!
	Ах, Юрчику!
	Чи не трапилось щось з тобою, Юрчику?
Мольфар:	Нічого, Палагночко, я відвернув бурю! Іди... до мене! Я хочу спокій! Ах!
Палагна:	Юрочко! Ах!..
НДП	Корчма
Голос ватага:	Слава Ісу!
Корчмар:	Навіки слава Богу!
1-й хлопчик:	Вуйко!
2-й хлопчик:	Вуйко!
Ватаг:	Слава Ісу!
Гуцули співають:	«На тім боці при потоці Солома горіла. Прийди, прийди, легінику, Я си розболіла. На що еси розболіла, Ци на головоньку? Прийди, прийди, легінику, Хоч на годиноньку.» «А я піду в полонинку У ту стару стаю, А як літо літувати, Лиш собі гадаю. А як літо літувати, Свої вівці пасти? Ой, без тебе, Марієчко, Прийдеть си пропасти.»
Мольфар:	Слава Ісу!
Палагна:	Навіки Богу!
Гуцул співає:	«Як твоє милосердя, Прости мою душу. Лучче нащо горювать, Що я співати мушу. Най була в полонинці На річку си знесла. Ой я мав тобі, бідашці, Геть як одна змерзла. Головочко моя бідна, Не хоче любити. Прийдеть ми до сива волосся До баби ходити. Ой, брате-товаришу, Турешу, турешу, Прошу тебе, не зрадь мене, Любий товаришу. Бідашко солоденька, Чічко розмаїта! Коби ми си полюбили Хоть на сего літа. Чорна гора, файна гора, Не треба й орати. У нас, хлопців, легко...»

Палагна:	Іва!
НДП	Смерть Івана
Мольфар:	Дивись, Палагночко. Б'ю сюди - сохнуть руки, б'ю сюди - сохнуть ноги...
Палагна:	А коли сюди?
Мольфар:	Людина помирає. Хе-хе.
Палагна:	Любчику!
Мольфар:	Палагночко! Палагночко!
Палагна:	Юрасику!
Пісня лірника:	«Ой кувала ми зозулька, Та й буде кувати. Та я хочу про давнину Правду ісказати. Були люди-великани, По милі ступали, Мало-мало та й до неба Руков не сягали...» «Були люди-великани, Та й гої лишили, Їли-пили тай гуляли, Господа гнівили. Рано Богу не молились, Посту не тримали...»
Марійчина коломийка:	«Ой заспівай, Іваночку, Якої умієш. А я тобі заспіваю, Що не зрозумієш.»
Голос Івана:	«Ой кажи ми, дівчиночко, Де мій розум діла? Чи в березу, чи в тополю Його завертіла?»
Голос Марічки:	«Ой, як ми си полюбили, Сухі дуби цвіли. А як ми си розлучили, Сиренькі пов'їли.»
Голос Івана:	«Ой, Марічко солоденька, Чічко розмаїта. Коби ми си полюбили Хоч одного літа.»
Голос Марічки:	«Згадай мене, Іваночку, Два рази на днину, А я тебе ізгадаю Сім раз на годину. З солодкої, як віночок, Вже опав цвіточок. Ми си двоє полюбили З маленьких діточок.»
Голос Івана:	«Ой пішов я в полонинку, В полонинці чічка. Ой що робиш, поробляєш, Чорнява Марічка?»
	А чи будемо ми в парі?
	А-а-а-а!
НДП	Pieta
Дяк:	Со духи праведних скончавшихся, душу раба Твогого Йоана, Спасе, упокой, сохраня їх во блаженній жизни, яже у Тебе, человеколюбче. У покоїши Твоім, Господи, ідеже всі святії Твої упокоєваються, упокой і душу усопшого раба Твогого Йоана, яко един еси Человеколюбчець.
	Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу...
Баба:	Євдо! Щось дяк охрип, погано співає. Піднеси-ко йому порцію горілки.
Дяк:	..узи окованих розривий, сам і душу раба Твогого упокой. І нині і присно. Вічная пам'ять...
Палагна:	Нема нашого Іванчика, нема. Помер наш Іванчик, помер. На кого ти мене залишив?
Голоси:	- На кого ти нас лишив... - Ой, Іванчику наш дорогий, на кого ти нас лишив...
Палагна:	Помер наш Іванчик, помер. Нема нашого Іванчика, нема. Горе мені, горе! Помер наш Іванчик, помер...
Голос:	Ой, Іванку наш дорогий, де ти, наш дужий...
Гуцул.	Ану, хлопці, сосокало! Со-со-со-со-со-со-со!
Старі гуцулки:	Хе-хе-хе!

Гуцул:	Кому муки! Кому муки! Кому муки! Кому муки! Кому муки!
Гра:	- Кому муки! Кому муки! - Я завис! - На кому? - На Парасці! - Ха-ха-ха! - Кому муки! Кому муки! Кому муки!
Спокійний голос:	Послухайте, челядь, що я собі тепер пригадав: ми колись з Іваном вівці пасли. А він мені говорив: як я помру, щоби мене поховали у тім білім вбранні, що я колись парубкував. Мене то дуже здивувало, що він, бідняга, таке говорив.
НДП	В ролях:
	Іван - І. Миколайчук
	Марічка - Л. Кадочникова
	Палагна - Т. Вестаєва
	Юра - С. Вагашвілі
	Ватаг - М. Гринько
	Мико - Л. Єнгібаров
	Палійчуки - Н. Алісова, О. Гай
	Гутенюки - Н. Гніповська, О. Райданов
	В дитинстві:
	Іван - І. Дзюра
	Марічка - В. Глянько
	В народних сценах - гуцули Верховини
	Сценарій С. Параджанова, І. Чендея
	Режисер-постановник С. Параджанов
	Оператор Юрій Ілленко
	Художники М. Раковський, Г. Якутович
	Декоратор П. Максименко
	Костюми Л. Байкової
	Грим В. Шикіна
	Композитор М. Скорик
	Звукооператор С. Сергієнко
	Режисер В. Луговський
	Другий оператор В. Давидов
	Монтаж М. Пономаренко
	Асистенти: режисера - М. Гороховський, оператора - Ф. Ржешутек, В. Шувалов
	Помічник режисера Л. Кустова
	Консультант Ф. Манайло
	Редактор О. Сизоненко
	Директор картини Н. Юр'єва
	Державний заслужений симфонічний оркестр Української РСР
	Диригент Степан Турчак
	Кінець